

[Handelsministeren.]

midler i retning af større butiksenheder med et bredere varesortiment. Den omstændighed, at mælk nu i stor udstrækning sælges i engangsemballage på samme måde som mange andre levnedsmidler, har bevirket et pres fra forbrugernes side i retning af at kunne forsyne sig med mælk i selvbetjeningsbutikker. Et tilsvarende pres udøves i øvrigt fra detailhandelens side, men disse ønsker støder under den gældende mælkelovgivning an mod den begrænsning i detailmælkehandelens varesortiment, som er en del af den gældende mælkeordning.

Ved de nye indenrigsministerielle bestemmelser, der trådte i kraft den 1. oktober 1967, er der indført landsomfattende bestemmelser om mælkeprodukters kvalitet, distribution og opbevaring, og disse bestemmelser har nu overalt i landet tilvejebragt det sundhedsmæssige grundlag for, at en udvidelse af de mælkesælgende butikstyper kan finde sted.

Udviklingen synes også hastigt at gå i retning af, at forbrugerne forsyner sig med levnedsmidler for flere dage ad gangen. Man regnede tidligere med, at forbrugerne måtte forsynes dagligt med mælk, men dette forhold har ændret sig derved, at mælken som følge af en række tekniske fremskridt nu er mere holdbar end tidligere og desuden i vid udstrækning opbevares under afkøling i hjemmene.

Det er belyst i udvalgsbetænkningen, at indehaverne af detailmælkeudsalgene gennemgående kun har fået en ringe andel i den velstandsstigning, som er blevet de fleste andre befolkningsgrupper til del, og dette truer rekrutteringen på længere sigt.

Det er i betænkningen også anført, at butikslokaler etableret i nybyggeriet gennemgående udbydes til leje på vilkår, som en detailmælkehandler med begrænset varesortiment ikke kan overkomme, og at dette kan betyde, at der ikke kan etableres tilfredsstillende forsyningsforhold i de nye centerbebyggelser.

Et væsentligt træk i den gældende mælkeordning var, at man anså det for nødvendigt, at detailmælkeudsalgene var åbne på søn- og helligdage, og at disse udsalg sørgede for udbringning af mælk. I de senere år har det som nævnt i betænkningen været vanskeligt at skaffe personale til oprethol-

delse af helligdagsåbningen og til udbringningen af mælk, og såvel helligdagsåbningen som udbringningen af mælk har i de senere år været i tydelig tilbagegang. Jeg kan i denne forbindelse pege på den ændring af mælkeloven, der fandt sted i 1963, og hvorved der åbnedes adgang til at gennemføre turnuslukninger — en adgang, der i vidt omfang er blevet benyttet til søndagslukning.

Ved afgrænsningen af mælkelovgivningens gyldighedsområde har man indtil nu i første række bygget på købstadbegrebet, men under den igangværende ændring af den kommunale inddeling vil det være umuligt fortsat at lade købstadbegrebet være det afgørende kriterium, og en ændring på dette område er en bydende nødvendighed inden for ganske kort tid.

Koncentrationsbestrebelseerne inden for mejeribrug og udviklingen inden for engroshandelen forløber utvivlsomt også med stor hastighed, men som foran nævnt har det af handelsministeriet nedsatte mælkeudvalg endnu ikke haft tilstrækkelig tid til at undersøge disse områder, men disse problemer vil nu blive taget op, og det vil forhåbentlig blive muligt at slutte denne undersøgelse inden for forholdsvis kort tid.

Det er ikke min tanke ved frømsættelsen af lovforslaget i større udstrækning at gå ind på enkeltheder i lovforslaget, idet jeg her kan henvise til bemærkningerne, men jeg skal dog henlede opmærksomheden på et par af de punkter, hvor der i særlig grad foreligger problemer.

Efter den gældende mælkelovgivning fastsættes mælkepriserne både i engrosledet og i detailledet af kommunalbestyrelserne og i Storkøbenhavn af Det storkøbenhavnske Mælkeudvalg. Efter forslaget forbliver denne ordning gældende i overgangsperioden fra 1. juli 1969 til 1. januar 1971. Efter udløbet af denne overgangsperiode bortfalder den kommunale prisfastsættelse i detailledet, og der skulle da blive mulighed for en fri priskonkurrence. Et flertal af mælkeudvalgets medlemmer har foreslået, at der skulle være adgang for kommunalbestyrelserne til at fastsætte detailpriser for mælk for at imødegå en urimelig lokal prisudvikling. Mindretal omfattende i alt 7 medlemmer af mælkeudvalget gik imod dette forslag med henvisning til, at even-